

UNHA MESA REDONDA PARA CEEBRAR 25 ANOS DE LITERATURA

Xavier Alcalá: “demasiada xente se ve reflexada nas miñas obras”

Á homenaxe acudiron dous amigos ferroláns do escritor, o catedrático Bernardo Maiz e o decano de Filoloxía, Xosé María Dobarro.

Cristina R. Calvo. Ferrol

Os 25 anos de Xavier Alcalá de Xavier Alcalá adicados á literatura en lingua galega foron obxecto duna homenaxe que tivo como ingrediente o asinamento de exemplares da súa obra na Feira do Libro e unha mesa redonda, que se celebrou o pasado mércores na capela do antigo Hospital de Caridade e que baixo o título de “Xavier Alcalá: 25 anos de traxectoria literaria” reuniu en torno á mesa ós amigos e compañeiros de xeración, tal e como eles se definiron, Bernardo Maiz, catedrático de ambos ferroláns.

Vintecinco anos transcorriron dende a publicación do primeiro libro de Xavier Alcalá, “Seis personaxes e un fado”. O libro, segundo explicou Bernardo Maiz está dividido en sete selos. Estes selos foron para o escritor o descubrimento de Galicia; a practicidade, ó elaborar unha prosa doada de ler e compaxinala có tecnicismo das telecomunicacións; o espírito fortemente decisivo; a autobiografía que queda de manifesto en cada obra; o cosmopolitismo, etc.

Recorrido polo postfranquismo

Bernardo Maiz fixo na súa intervención un percorrido pola época que lles tocou vivir ós presentes na mesa, os primeiros anos do postfranquismo, a invención dun idioma que non aprenderan na escola e o ser a primería xeración que opta por falar galego pudiendo e sabendo falar outra cousa. Maiz valorou positivamente a dualidade de Alcalá ó “conservar as tradicións e camiñar cara o futuro”.

Pola súa parte, Dobarro lembrou o descubrimento da primeira obra de Alcalá “que aínda ten vixencia hoxe en día”, así como a etapa do escritor amoldándose a escribir para participar en premios, tal e como había que facer para poder chegar a algo. O decano de Filoloxía manifestou que a obra de Alcalá non perdeu nunca a capacidade de divertir que é o máis importante nunha obra e sinalou que libros como “A Nosa Cinza”, pola que sempre será recordado Alcalá, “segue divertindo e tendo interés aínda hoxe en día”.

Autobiografismo

Xavier Alcalá recoñeceu o autobiografismo das súas obras, así, segundo dixo, “parte do personaxe central do meu último libro son eu, proba diso é que cando ó protagonista lle pasa algo importante, non o deixa ver, coma min”. Alcalá falou dos seus comezos, unidos letrista de cancións no ano 66 e 67, composicións que fixo sen saber nada de música. Despois veu a poesía, ata que o levarlle un libro a Ramón Piñeiro este lle dixo que imitaba moi ben os poetas Así que pasouse á narrativa.

Xavier Alcalá recordou que o seu primeiro libro foi froito das súas vivencias, unha época na que bastate xente en Galicia remataba o Bacharelato superior e tiña que marchar forra de Galicia para estudar unha carreira. Madrid, comentou, concentraba a maioría desas xentes. Nese primeiro libro que hoxe cumpre 25 anos hai “unha síntese do que estabamos a vivir en Madrid, a inqueda racionalizada da saudade”. Alcalá comentou que os estudantes racionalizaban o problema e expresábano, non fai co libro un produto para vender unha ideoloxía simplemente vive e conta o vivido. Tamén destacou de esta a súa primeira obra, as ilustracións de Siro que compren un papel destacable.

Uso do galego

A utilización do galego na súa época non contaba cun padrón literario, polo que, según contou, a “aparición no 70 de Blanco Amor marca un fito para os que desexaban escribir. Despois de Blanco Amor aínda se fixeron moitas máis cousas”.

Pero será “A Nosa Cinza” a novela que consagre ó escritor e que o faga coñecido por calquera escolar galego. O libro comezou a ser escrito no 72 en Lisboa pero, segundo Xavier Alcalá, quedou suspendido por medo á censura. A verdadeira obra no veu nunca a luz porque tuvo que mutilala, “se saíse tal e coma a escribín, hoxe non tería gracia, porque facía crítica social do meu entorno ferrolano”. Así, quedou reducida ó entorno escolar. Con todo, produciu moitas complicacións ó escritor xa que, como el mesmo conta, “demasiada xente se quere ver retratada e non todos son os que cren ser”.

O escritor, entre anécdotas e lembranzas, recordou que el era un escritor adicado a “mirar moito a realidade e construír o que se cadra non é realidade pero poidera selo. Isto condue á liberdade para relatar e non hai ningunha novela miña que non sexa trasunto da realidade”.